

KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EG) nr 240/96

av den 31 januari 1996

om tillämpning av fördragets artikel 85.3 på vissa grupper av avtal om tekniköverföring

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR
ANTAGIT DENNA FÖRORDNINGartikel 85.3 på vissa grupper av know-how licensavtal⁽¹⁾, ändrad genom Anslutningsakten för Österrike, Finland och Sverige.

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

med beaktande av rådets förordning nr 19/65/EEG av den 2 mars 1965 om tillämpning av fördragets artikel 85.3 på vissa grupper av avtal och samordnade förfaranden⁽¹⁾, senast ändrad genom Anslutningsakten för Österrike, Finland och Sverige, särskilt artikel 1 i denna,efter att ha offentliggjort ett utkast till denna förordning⁽²⁾,

efter att ha samrått med Rådgivande kommittén för kartell- och monopolfrågor, och

med beaktande av följande:

- (1) Enligt förordning nr 19/65/EEG har kommissionen befogenhet att genom förordning tillämpa fördragets artikel 85.3 på vissa grupper av avtal och samordnade förfaranden som omfattas av artikel 85.1 och som innehåller begränsningar i fråga om förvärv eller utnyttjande av rättigheter som åtnjuter industriellt rättsskydd — särskilt patent, bruksmönster, mönster och modeller eller varumärken — eller i fråga om rättigheter som följer av avtal om överlåtelse eller upplåtelse av rätten att använda en tillverkningsmetod eller kunskaper om användning eller tillämpning av industriella processer.
- (2) Kommissionen har i enlighet med denna befogenhet utfärdat förordning (EEG) nr 2349/84 av den 23 juli 1984 om tillämpning av fördragets artikel 85.3 på vissa grupper av patentlicensavtal⁽³⁾, senast ändrad genom förordning (EG) nr 2131/95⁽⁴⁾, och förordning (EEG) nr 556/89 av den 30 november 1988 om tillämpning av fördragets

- (3) Dessa två gruppundantag bör förenas i en gemensam förordning för avtal om tekniköverföring, och bestämmelserna för patentlicensavtal och know-how-licensavtal bör harmoniseras och förenklas så långt som möjligt i syfte att uppmuntra spridningen av tekniskt kunnande inom gemenskapen och främja framställningen av tekniskt förbättrade produkter. Under dessa omständigheter bör förordning (EEG) nr 556/89 upphävas.
- (4) Denna förordning bör gälla licenser för nationella patent i medlemsstaterna, gemenskapspatent⁽⁵⁾ och europeiska patent⁽⁶⁾ (rena patentlicensavtal). Den bör också gälla för avtal om licensiering av tekniskt kunnande som inte är patentskyddat (t.ex. beskrivningar av tillverkningsmetoder, recept, formler, modeller eller mönster), vanligen benämnt "know-how" (rena know-how-licensavtal), liksom på blandade patent och know-how-licensavtal (blandade avtal), vilka spelar en allt viktigare roll när det gäller tekniköverföring. Artikel 10 innehåller definitioner av begrepp som används i denna förordning.
- (5) Med patent- eller know-how-licensavtal avses avtal enligt vilka ett företag som innehar ett patent eller ett know-how (licensgivaren) tillåter ett annat företag (licenstagaren) att utnyttja det patent som upplåtes, respektive meddelar sitt know-how till företaget med sikte särskilt på tillverkning, användning eller marknadsföring. Mot bakgrund av de erfarenheter som hittills har vunnits går det att definiera en grupp av licensavtal med räckvidd över hela eller viss del av den gemensamma marknaden

⁽¹⁾ EGT nr 36, 6.3.1965, s. 533/65.⁽²⁾ EGT nr C 178, 30.6.1994, s. 3.⁽³⁾ EGT nr L 219, 16.8.1984, s. 15.⁽⁴⁾ EGT nr L 214, 8.9.1995, s. 6.⁽⁵⁾ EGT nr L 61, 4.3.1989, s. 1.⁽⁶⁾ Konventionen om det europeiska patentet för den gemensamma marknaden (Gemenskapens patentkonvention) av den 15 december 1975 (EGT nr L 17, 26.1.1976, s. 1).⁽⁷⁾ Konvention om meddelandet av europeiska patent av den 5 oktober 1973.

som kan omfattas av artikel 85.1 men som i regel kan anses uppfylla villkoren i artikel 85.3 om patenten är nödvändiga för att uppnå målet med den genom ett blandat avtal licensierade tekniken eller om det know-how som meddelas — vare sig detta är knutet till ett patent eller fristående från detta — är hemligt, substantiellt och identifierat i lämplig form. Dessa definitioner syftar endast till att säkerställa att licensieringen av ett know-how eller beviljandet av en patentlicens berättigar till ett gruppundantag för konkurrensbegränsande skyldigheter. Detta påverkar inte parternas rätt att ta in bestämmelser om andra kontraktsskyldigheter, såsom skyldigheten att betala licensavgifter, även om gruppundantaget inte längre är tillämpligt.

varen för att göra reklam för och sälja den produkt som omfattas av licensen. Denna förordning bör alltså inte tillämpas för avtal som endast avser försäljning. Denna förordning bör inte heller tillämpas på avtal avseende marknadsförings-know-how inom ramen för franchise-avtal, vissa licensavtal som träffas i anslutning till avtal om bildandet av gemensamma företag eller patentpooler eller andra avtal enligt vilka licens meddelas i utbyte mot andra licenser som inte avser förbättringar av eller nya användningsområden för den överlåtna teknologin, eftersom sådana avtal uppvisar skilda problem som för närvarande inte kan behandlas i en enda förordning (artikel 5).

(6) Denna förordning bör även gälla rena eller blandade avtal som också omfattar en licens avseende andra immateriella rättigheter än patent (särskilt varumärken, rättigheter avseende mönster och modeller och upphovsrätt — t.ex. i fråga om datorprogram), förutsatt att den kompletterande licensen bidrar till att uppnå syftet med den licensierade tekniken och endast innehåller anknutna bestämmelser.

(7) Om sådana rena eller blandade licensavtal innehåller skyldigheter inte endast avseende områden inom den gemensamma marknaden utan även avseende tredje land skall detta förhållande inte hindra att förordningen tillämpas på de skyldigheter som avser områden inom den gemensamma marknaden. Om emellertid licensavtal avseende tredje land eller områden som sträcker sig utanför gemenskapens gränser har verkningar på den gemensamma marknaden som kan omfattas av artikel 85.1, bör dessa avtal omfattas av denna förordning i samma utsträckning som avtal avseende områden inom den gemensamma marknaden.

(8) I enlighet med målen för teknikspridning och förbättring av tillverkningsprocesser bör denna förordning endast vara tillämplig i de fall licenstagaren själv tillverkar eller för sin räkning låter tillverka produkten, eller om den licensierade produkten är en tjänst, licenstagaren själv tillhandahåller tjänsten eller för sin räkning låter tillhandahålla den, oavsett om licenstagaren också har rätt att använda konfidentiell information från licensgi-

(9) Med hänsyn till de likheter som finns mellan försäljning och exklusiva licensavtal och risken att kraven i förordningen kan kringgås genom att konkurrensbegränsande exklusiva licensavtal gesken av överlåtelse, bör denna förordning tillämpas också på avtal om överlåtelse och förvärf av patent eller know-how i den mån risken som är förknippad med att utnyttja dem ekonomiskt kvarblir hos överlåtaren. Den bör också tillämpas på licensavtal i vilka licensgivaren inte är den som innehar patentet eller ett visst know-how men har fått fullmakt av innehavaren att meddela licensen, vilket är fallet t.ex. när det gäller underlicenser, och vidare för licensavtal i vilka de avtalsslutande parternas rättigheter och skyldigheter har övertagits av företag som är förbundna med dem (artikel 6).

(10) Exklusiva licensavtal, dvs. avtal enligt vilka licensgivaren förbinder sig att inte själv utnyttja den licensierade tekniken inom licensområdet och att inte meddela ytterligare licenser där, är inte i och för sig oförenliga med artikel 85.1 om de gäller införande av och skydd för en ny teknik inom licensområdet på grund av omfattningen av företagets forskningsinsats, den ökade konkurrens, särskilt mellan varumärken, och den förbättrade konkurrenskraft för de berörda företagen som spridningen av innovationen i gemenskapen för med sig. I den mån exklusiva licensavtal omfattas av artikel 85.1 bör de inbegripas i artikel 1 så att de också kan omfattas av undantaget.

(11) Undantag från de förbud att exportera som åläggs patentlicensgivaren och dennes licenstagare föregriper inte den senare utvecklingen av EG-domstolens praxis när det gäller artiklarna 30–36 samt

artikel 85.1, vad gäller dessa förbud och särskilt förbud för en licenstagare att inom andra licenstagares licensområde marknadsföra den licensierade produkten (passiv konkurrens).

gare (dvs. förbud inte bara mot aktiv konkurrens utan även passiv konkurrens) oavsett om den licensierade tekniken endast omfattar know-how, patent eller bådadera tillsammans i de områden som berörs.

- (12) De skyldigheter som avses i artikel 1 bidrar i allmänhet till att förbättra produktionen och främja den tekniska utvecklingen. De ger ett incitament till innehavarna av patent och know-how att meddela licenser och till licenstagarna att investera i tillverkning, användning och marknadsföring av nya produkter eller att använda nya tillverkningsmetoder. Dessa skyldigheter kan tillåtas inom ramen för denna förordning avseende områden där den licensierade produkten skyddas av patent så länge dessa patent gäller.
- (13) Eftersom det kan vara svårt att bestämma när ett know-how upphör att vara hemligt är det lämpligt att, i fråga om områden där den licensierade tekniken endast omfattar know-how, tidsbegränsa giltigheten för sådana skyldigheter. För att tillräckliga skyddsperioder skall kunna erbjudas parterna i know-how-avtal är det dessutom lämpligt att låta sådana perioder börja den dag då en licenstagare för första gången börjar marknadsföra produkten på gemenskapsmarknaden.
- (14) Undantag enligt artikel 85.3 för längre perioder för områdesskydd i fråga om know-how-avtal, särskilt för att skydda kostnadskrävande och riskbetonade investeringar eller om parterna inte var konkurrenter den dag då licensen meddelades, kan meddelas endast genom individuellt beslut. Däremot har parterna rätt att förlänga avtalstiden för att utnyttja efterföljande förbättringar och möjliggöra betalning av ytterligare licensavgifter. I sådana fall kan emellertid områdesskydd under ytterligare en period räknad från dagen när licens gavs inom gemenskapen för de hemliga förbättringarna dock medges endast genom ett individuellt beslut. Om forskning efter förbättringar leder till innovationer som är särskilda från den licensierade tekniken, kan parterna sluta ett nytt avtal som omfattas av undantag enligt denna förordning.
- (15) Undantag bör slutligen ges för licenstagarens skyldighet att inte marknadsföra den licensierade produkten inom andra licenstagares områden under ett begränsat antal år räknat från dagen när den licensierade produkten för första gången började marknadsföras inom gemenskapen av en licenstagare (dvs. förbud inte bara mot aktiv konkurrens utan även passiv konkurrens) oavsett om den licensierade tekniken endast omfattar know-how, patent eller bådadera tillsammans i de områden som berörs.
- (16) Undantaget för områdesskydd bör gälla hela den godkända perioden förutsatt att det nödvändiga patentet är i kraft eller know-how är hemligt och substantiellt. Parterna i ett blandat patentlicens- och know-how-licensavtal bör i ett visst område kunna dra fördel av den längsta skyddsperiod som följer endera av ett patent eller av know-how.
- (17) De skyldigheter som anges i artikel 1 uppfyller i allmänhet även de övriga villkoren för en tillämpning av artikel 85.3. I allmänhet får konsumenterna en skälig andel av de fördelar som uppnås genom det förbättrade utbudet av varor på marknaden. För att säkra denna verkan bör emellertid artikel 1 inte vara tillämplig i sådana fall där parterna träffar avtal om att vägra att inom sina respektive områden tillgodose efterfrågan från konsumenter eller återförsäljare som önskar återförsälja på export eller om att vidta andra åtgärder för att förhindra parallellimport. Härigenom säkerställs att ovan redovisade skyldigheter inte ålägger begränsningar som inte är nödvändiga för att uppnå ovannämnda mål.
- (18) Det är önskvärt att förordningen anger ett visst antal skyldigheter som ofta förekommer i licensavtal men som i regel inte är konkurrensbegränsande och att den föreskriver att dessa, om de till följd av speciella ekonomiska eller rättsliga omständigheter skulle omfattas av artikel 85.1, också skall omfattas av undantaget. Uppräkningen i artikel 2 är inte uttömmande.
- (19) I förordningen bör också anges vilka begränsningar eller bestämmelser som inte får förekomma i licensavtal om de skall omfattas av gruppundantaget. Dessa begränsningar, vilka räknas upp i artikel 3, kan omfattas av förbudet i artikel 85.1, men i dessa fall kan det inte generellt antas att, även om de har anknytning till tekniköverföringen, de kommer att få de positiva verkningar som krävs enligt artikel 85.3 och som är en förutsättning för att gruppundantag skall kunna medges. Sådana begränsningar kan endast undantas genom individuellt beslut, varvid hänsyn skall tas till de aktuella företagens ställning på marknaden och graden av koncentration på den relevanta marknaden.

- (20) Skyldigheten för licenstagaren att inte använda den licensierade tekniken efter avtalets upphörande ("nyttjandeförbud efter avtalets upphörande") (artikel 2.1.3) och att ställa förbättringar till licensgivarens förfogande ("grant-back-klausuler") (artikel 2.1.4) är i allmänhet inte konkurrensbegränsande. Nyttjandeförbudet efter avtalets upphörande kan anses vara ett normalt inslag i licensgivningen eftersom licensgivaren annars skulle vara tvungen att meddela sitt know-how eller upplåta sitt patent för all framtid. Skyldigheten för licenstagaren att till licensgivaren meddela en licens avseende förbättringar som tillförts det know-how och/eller patent som upplåtits är i allmänhet inte konkurrensbegränsande, förutsatt att licenstagaren enligt avtalet har rätt att ta del av licensgivarens framtida erfarenheter och uppfinningar. Däremot uppstår en konkurrensbegränsande verkan om ett avtal innehåller en skyldighet för licenstagaren att till licensgivaren överlåta sina rättigheter med avseende på de förbättringar av den ursprungliga licensierade tekniken som han själv tillfört (artikel 3.6).
- (21) Uppräkningen av bestämmelser som inte hindrar undantag upptar även skyldigheten för licenstagaren att fortsätta att betala licensavgifter till slutet av avtalstiden oavsett om det know-how som överlåtit har blivit allmänt tillgängligt genom tredje mans åtgärd eller genom licenstagarens egna åtgärder (artikel 2.1.7). Dessutom bör parterna, för att underlätta licenstagarens betalningar, vara fria att sprida betalningarna av avgifterna för utnyttjande av den licensierade tekniken över en period som är längre än de licensierade patentens giltighetstid, framför allt genom att sätta lägre licensavgifter. I regel behöver parterna inte skyddas mot de förutsebara ekonomiska följderna av ett avtal som ingås frivilligt och därför bör inte deras val av ett ändamålsenligt sätt att finansiera tekniköverföringen eller att mellan sig fördela riskerna för utnyttjandet begränsas. Undantaget kan dock inte tillämpas på avtal där fastställandet av licensavgifterna har något av de begränsade syften som avses i artikel 3.
- (22) Skyldigheten för licenstagaren att begränsa sitt utnyttjande av den licensierade tekniken till ett eller flera tekniska tillämpningsområden ("användningsområden") eller till en eller flera produktmarknader omfattas inte heller av artikel 85.1, eftersom licensgivaren har rätt att överlåta teknologin endast för ett begränsat ändamål (artikel 2.1.8).
- (23) Bestämmelser som innebär att parter som är konkurrenter avseende avtalsprodukterna delar upp kundkretsen inom samma tekniska användningsområde eller på samma produktmarknad antingen genom ett faktiskt förbud mot att leverera till vissa grupper av kunder eller genom en skyldighet med motsvarande verkan, medför också att avtalet inte är berättigat till gruppundantag (artikel 3.4). Begränsningar av detta slag mellan icke konkurrerande företag är föremål för invändningsförfarandet. Artikel 3 omfattar inte de fall då patentlicensen eller know-how-licensen meddelas för att ge en enskild kund tillgång till en andra inköpskälla. I sådana fall är ett förbud för den andre licenstagaren att leverera till andra än kunden i fråga nödvändigt för att den andra licensen skall kunna meddelas, eftersom syftet med uppgörelsen inte är att skapa en fristående leverantör på marknaden. Detsamma gäller begränsningar i fråga om de kvantiteter som licenstagaren får leverera till kunden ifråga (artikel 2.1.13).
- (24) Utöver de bestämmelser som redan nämnts omfattar uppräknningen av begränsningar som hindrar gruppundantag också begränsningar beträffande försäljningspriset för den licensierade produkten eller beträffande de kvantiteter som får tillverkas eller säljas, eftersom de allvarligt begränsar den omfattning i vilken licenstagaren kan utnyttja den licensierade tekniken och kvantitetsbegränsningar, i synnerhet, kan ha samma verkan som ett exportförbud (artikel 3.1 och 3.5). Detta gäller inte om en licens meddelas för användning av en viss teknik i speciella produktionsanläggningar och om licenstagaren samtidigt får rätt att utnyttja en viss teknik för uppförande, drift och underhåll av dessa anläggningar och får öka anläggningarnas kapacitet eller uppföra anläggningar för eget bruk på normala kommersiella villkor. Däremot får licenstagaren hindras från att utnyttja licensgivarens specifika teknik för att uppföra anläggningar för tredje man, eftersom syftet med avtalet inte är att tillåta licenstagaren att göra licensgivarens teknologi tillgänglig för andra tillverkare medan den ännu är hemlig eller patentskyddad (artikel 2.1.12).
- (25) Avtal som inte automatiskt omfattas av undantaget därför att de innehåller bestämmelser som inte uttryckligen är undantagna enligt denna förordning och inte uttryckligen är uteslagna från undantag, däri inbegripet de som anges i artikel 4.2 kan ändå under särskilda omständigheter antas vara berättigade till tillämpning av gruppundantaget. Kommissionen kan snabbt konstatera om så är fallet på

grundval av den information som företagen är förpliktade att lämna till den i enlighet med bestämmelserna i kommissionens förordning (EG) nr 3385/94⁽¹⁾. Kommissionen får bevilja undantag från skyldigheten att lämna sådana särskilda uppgifter som krävs i formulär A/B vilka inte förefaller vara nödvändiga. Kommissionen nöjer sig i allmänhet med hela licensavtalstexten och en bedömning som grundar sig på den information som direkt finns tillgänglig om marknadens struktur och om den marknadsandel som innehas av licensstagaren. Därför bör sådana avtal omfattas av undantaget enligt denna förordning om de anmäls till kommissionen och kommissionen inte inom en viss tidsfrist gör invändning mot att undantaget tillämpas.

- (26) Om avtal som är undantagna enligt denna förordning ändå har verkningar som är oförenliga med artikel 85.3, kan kommissionen bestämma att gruppundantaget inte skall tillämpas, särskilt då de licensierade produkterna inte är utsatta för effektiv konkurrens i licensområdet (artikel 7). Detta kan vara fallet få licenstagaren har en stark ställning på marknaden. I sin bedömning av konkurrensvillkoren kommer kommissionen att ta hänsyn till de fall då licenstagarens marknadsandel överstiger ett tröskelvärde på 40 % av den totala marknaden för de licensierade produkterna och av alla produkter eller tjänster som konsumenterna anser vara utbytbara eller substituerbara med hänsyn till deras egenskaper, deras pris och deras användning.
- (27) Avtal som uppfyller villkoren i artiklarna 1 och 2 som varken har till syfte eller resultat att begränsa konkurrensen i något annat avseende behöver inte längre anmälas. Företag har dock fortfarande rätt att i enskilda fall ansöka om icke-ingripandebesked eller om undantag enligt artikel 85.3 på grundval av rådets förordning nr 17⁽²⁾, senast ändrad genom Anslutningsakten för Österrike, Finland och Sverige. De får, i synnerhet, anmäla de avtal som innehåller en skyldighet för licensgivaren att inte ge fler licenser inom licensområdet då licenstagarens marknadsandel är större än eller riskerar att bli större än 40 %.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Enligt fördragets artikel 85.3 förklaras, på de villkor som föreskrivs i det följande, att fördragets artikel 85.1 in-

te gäller rena patentlicensavtal eller know-how-licensavtal, blandade patent- och know-how-licensavtal och avtal som innehåller anknutna bestämmelser om andra immateriella rättigheter än patent, i vilka endast två företag är parter och som innehåller en eller flera av följande skyldigheter:

- 1) Skyldigheten för licensgivaren att inte tillåta andra företag att utnyttja den licensierade tekniken inom licensområdet.
- 2) Skyldigheten för licensgivaren att inte själv utnyttja den licensierade tekniken inom licensområdet.
- 3) Skyldigheten för licenstagaren att inte utnyttja den licensierade tekniken i licensgivarens område inom den gemensamma marknaden.
- 4) Skyldigheten för licenstagaren att inte tillverka eller använda den licensierade produkten eller använda den licensierade metoden inom de områden inom den gemensamma marknaden som har tilldelats andra licensstagare.
- 5) Skyldigheten för licenstagaren att inte aktivt marknadsföra den licensierade produkten inom de områden inom den gemensamma marknaden som har tilldelats andra licensstagare och särskilt att inte bedriva reklamaktiviteter som är direkt riktad till dessa områden eller etablera en filial där eller hålla lager där för distribution av produkten.
- 6) Skyldigheten för licenstagaren att inte marknadsföra den licensierade produkten inom de områden inom den gemensamma marknaden som tilldelats andra licensstagare när det är fråga om att tillgodose en spontan efterfrågan.
- 7) Skyldigheten för licenstagaren att under avtalstiden endast använda licensgivarens varumärke eller den utstyrelse som är föreskriven av denne för att särskilja den licensierade produkten, förutsatt att licenstagaren inte hindras från att ange sig själv som de licensierade produkternas tillverkare.
- 8) Skyldigheten för licenstagaren att begränsa sin tillverkning av den licensierade produkten till de kvantiteter som han behöver för att tillverka sina egna produkter och att sälja den licensierade produkten endast som en integrerad del av eller reservdel till sina egna produkter eller i övrigt i samband med försäljningen av sina egna produkter, förutsatt att licenstagaren fritt får bestämma dessa kvantiteter.

2. I fråga om rena patentlicensavtal gäller undantaget för de skyldigheter som avses i punkt 1 endast i den mån och så länge som den licensierade produkten skyddas av parallella patent inom de områden som tilldelats licenstagaren (punkterna 1, 2, 7 och 8), licensgivaren (punkt 3) re-

⁽¹⁾ EGT nr L 377, 31.12.1994, s. 28.

⁽²⁾ EGT nr 13, 21.2.1962, s. 204/62.

spektive övriga licenstagare (punkt 4 och 5). Undantaget för den skyldighet som avses i punkt 1.6 gäller för en period på högst fem år räknat från dagen när den licensierade produkten börjar marknadsföras inom den gemensamma marknaden av någon av licenstagarna och endast så länge som denna produkt skyddas av parallella patent inom dessa områden.

3. I fråga om rena know-how-licensavtal gäller undantaget för de skyldigheter som avses i punkt 1.1 – 1.5 för en period på högst tio år räknat från dagen när den licensierade produkten börjar marknadsföras inom den gemensamma marknaden av någon av licenstagarna.

Undantaget för den skyldighet som avses i punkt 1.6 gäller för en period på högst fem år räknat från dagen när den licensierade produkten börjar marknadsföras på den gemensamma marknaden av någon av licenstagarna.

Undantag för de skyldigheter som avses i punkt 1.7 och 1.8 gäller för avtalets hela giltighetstid så länge det know-how som omfattas förblir hemligt och substantiellt.

Undantaget enligt punkt 1 gäller dock endast om parterna i någon lämplig form har identifierat det know-how som ursprungligen meddelades samt de eventuella förbättringar av detta som blir tillgängliga för den ena parten och som meddelas den andra parten i enlighet med avtalsvillkoren och för dess syfte och endast så länge som detta know-how förblir hemligt och substantiellt.

4. I fråga om blandade patent- och know-how-licensavtal gäller undantaget för de skyldigheter som avses i punkt 1.1 – 1.5 för de medlemsstater i vilka den licensierade tekniken skyddas av nödvändiga patent så länge som den licensierade produkten är patentskyddad där, om detta skydds giltighetstid överstiger de perioder som anges i punkt 3.

Det undantag som avses i punkt 1.6 får inte gälla längre än den femårsperiod som avses i punkterna 2 och 3.

Även för dessa avtal gäller emellertid att de kan omfattas av det undantag som avses i punkt 1 endast så länge som patentet är i kraft eller det know-how som omfattas har identifierats och förblir hemligt och substantiellt, beroende på vilken period som är längst.

5. Undantaget enligt punkt 1 gäller även om parterna i ett visst avtal åtar sig sådana skyldigheter som avses där

med mindre räckvidd än som är tillåtet enligt samma punkt.

Artikel 2

1. Artikel 1 gäller utan hinder av att någon av följande skyldigheter, som i regel inte är konkurrensbegränsande, föreligger:

1) Skyldigheten för licenstagaren att inte avslöja det know-how som har meddelats av licensgivaren; licenstagaren kan vara bunden av denna skyldighet även efter avtalets upphörande.

2) Skyldigheten för licenstagaren att inte meddela underlicenser eller överlåta licensen.

3) Skyldigheten för licenstagaren att inte utnyttja det know-how eller det patent som avses i licensen efter avtalets upphörande i den mån och så länge som detta know-how förblir hemligt eller patentet fortfarande gäller.

4) Skyldigheten för licenstagaren att meddela licensgivaren en licens på förbättringar av eller nya tillämpningar för den licensierade tekniken som han själv tillfört, förutsatt att

— i fråga om förbättringar som kan skiljas från den licensierade tekniken, en sådan licens inte är exklusiv så att licenstagaren äger använda de förbättringar som han själv tillfört eller att meddela licens på dessa till tredje man, om det know-how som meddelats av licensgivaren och fortfarande är hemligt inte avslöjas genom en sådan licens, och

— licensgivaren har förbundit sig att meddela licens tagaren en licens avseende sina förbättringar, oavsett om detta åtagande är exklusivt eller inte.

5) Skyldigheten för licenstagaren att uppfylla minimikrav, inbegripet tekniska krav, beträffande den licensierade produktens kvalitet, eller att anskaffa varor eller tjänster från licensgivaren eller från ett företag som anvisas av denne, i den mån sådana kvalitetsspecifikationer, produkter eller tjänster är nödvändiga

a) för ett tekniskt riktigt utnyttjande av den licensierade tekniken, eller

b) för att säkerställa att licenstagarens produkt uppfyller de minimikrav som är tillämpliga på licensgivaren och andra licenstagare,

och att tillåta licensgivaren att utföra kontroller som har samband härmed.

- 6) Skyldigheten
- a) att underrätta licensgivaren om obehörigt tillägnande av ifrågavarande know-how eller intrång i de licensierade patenten, eller
 - b) att vidta eller biträda licensgivaren med att vidta rättsliga åtgärder mot sådant obehörigt tillägnande eller intrång.
- 7) Skyldigheten för licenstagaren att fortsätta betala licensavgifter
- a) tills avtalet har upphört och till de belopp, för de tidsperioder och enligt de metoder som fritt har bestämts av parterna om ifrågavarande know-how blir allmänt tillgängligt på annat sätt än genom licensgivarens åtgärd, utan att detta är till hinder för betalning av ytterligare skadeersättning i händelse av att detta know-how blir allmänt tillgängligt till följd av en åtgärd från licenstagarens sida som utgör avtalsbrott,
 - b) också efter det att giltighetstiden för den patent som överlåtits löpt ut för att underlätta betalningen.
- 8) Skyldigheten för licenstagaren att begränsa sitt utnyttjande av den licensierade tekniken till ett eller flera tekniska användningsområden som omfattas av den licensierade tekniken eller till en eller flera produktmarknader.
- 9) Skyldigheten för licenstagaren att betala en lägsta licensavgift eller tillverka en minimikvantitet av den licensierade produkten eller vidta ett minsta antal åtgärder för att utnyttja den licensierade tekniken.
- 10) Skyldigheten för licensgivaren att bevilja licenstagaren de fördelaktigare villkor som licensgivaren kan komma att bevilja ett annat företag efter det att avtalet har träffats.
- 11) Skyldigheten för licenstagaren att märka den licensierade produkten med licensgivarens namn eller med numret på det licensierade patentet.
- 12) Skyldigheten för licenstagaren att inte använda licensgivarens teknik för att uppföra anläggningar för tredje mans räkning; detta påverkar inte licenstagarens rätt att öka kapaciteten i sina anläggningar eller för eget bruk uppföra nya anläggningar på normala kommersiella villkor, innefattande betalning av ytterligare licensavgifter.
- 13) Skyldigheten för licenstagaren att inte leverera mer än en begränsad kvantitet av den licensierade produkten till en viss kund om licensen har meddelats med sikte på att ge kunden en andra leveranskälla inom det licensierade området. Denna bestämmelse är också tillämplig om kunden är licenstagare och det i en licens som meddelats med sikte på att tillhandahålla en andra leveranskälla föreskrivs att kunden skall tillverka eller genom entreprenör låta tillverka de licensierade produkterna.
- 14) Ett förbehåll från licensgivarens sida om rätt för honom att använda sig av sina rättigheter enligt ett patent för att hindra sig att den licensierade tekniken används av licenstagaren utanför det licensierade området.
- 15) Ett förbehåll från licensgivarens sida om rätt att häva avtalet om licenstagaren bestrider hemligheten med eller substansen i det know-how som avses i licensen eller giltigheten inom den gemensamma marknaden av licensierade patent som tillhör licensgivaren eller företag med anknytning till denne.
- 16) Ett förbehåll från licensgivarens sida om rätt att upphäva ett antal om en patentlicens om licenstagaren hävdar att ett sådant patent inte är nödvändigt.
- 17) Skyldigheten för licenstagaren att tillverka och marknadsföra den licensierade produkten efter bästa förmåga.
- 18) Ett förbehåll från licensgivarens sida om rätt att häva licenstagarens ensamrätt och upphöra med att licensiera förbättringar till licenstagaren om denne inlåter sig på konkurrens inom den gemensamma marknaden med licensgivaren, med företag som har en anknytning till denne eller med andra företag i fråga om forskning och utveckling, tillverkning, användning eller försäljning av konkurrerande produkter, och om rätt att kräva att licenstagaren bevisar att det know-how som licensierats inte används för att tillverka andra produkter eller utföra andra tjänster än de som omfattas av licensen.
2. För den händelse att de skyldigheter som avses i punkt 1 på grund av särskilda omständigheter omfattas av artikel 85.1 undantas de också, även om avtalet inte i övrigt innehåller sådana skyldigheter som är undantagna enligt artikel 1.
3. Undantaget enligt punkt 2 gäller även om i ett avtal parterna åtar sig sådana skyldigheter som avses i punkt 1 men med mindre räckvidd än som är tillåtet enligt den punkten.
- Artikel 3*
- Artiklarna 1 och 2.2 gäller inte i följande fall:
- 1) Om den ena parten åläggs begränsningar när det gäller att bestämma pris, delar i priset eller rabatter beträffande de licensierade produkterna.

2) Om den ena parten åläggs begränsningar när det gäller att inom den gemensamma marknaden konkurrera med den andra parten, med företag med anknytning till den andra parten eller med andra företag i fråga om forskning och utveckling, tillverkning, användning eller försäljning av konkurrerande produkter, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 2.1 punkterna 17 och 18.

3) Om parterna eller en av dem är förpliktad, utan saklig grund,

a) att vägra att inom sina respektive områden tillgodose efterfrågan från konsumenter eller återförsäljare som önskar sälja varorna inom andra områden inom den gemensamma marknaden,

b) att göra det svårt för konsumenter eller återförsäljare att få tillgång till varorna från andra återförsäljare inom den gemensamma marknaden, särskilt då de utnyttjar immateriella rättigheter eller vidtar åtgärder för att hindra att konsumenter eller återförsäljare utanför licensområdet får tillgång till eller inom licensområdet marknadsför varor som lagligen har marknadsförts inom den gemensamma marknaden av licensgivaren eller med dennes samtycke,

eller gör detta till följd av ett samordnat förfarande mellan dem.

4) Om parterna redan innan licensen meddelades var konkurrerande tillverkare och den ena parten åläggs, inom ett och samma tekniska tillämpningsområde eller på en och samma produktmarknad, begränsningar beträffande den kundkrets som han får betjäna, särskilt förbud mot att leverera till vissa grupper av kunder, att använda vissa distributionsmetoder, i syfte att dela upp kundkretsen, eller att använda vissa sorters förpackningar för produkterna, utom i sådana fall som anges i artiklarna 1.1.7 och 2.1.13.

5) Om den ena parten åläggs begränsningar när det gäller den mängd licensierade produkter som han får tillverka eller sälja eller det antal åtgärder som han får vidta för att utnyttja den licensierade tekniken, utom i sådana fall som anges i artiklarna 1.1.8 och 2.1.13.

6) Om licenstagaren är skyldig att till licensgivaren helt eller delvis överlåta sina rättigheter avseende förbättringar av eller nya användningsområden för den licensierade tekniken.

7) Om licensgivaren är förpliktad, oavsett om detta fastställs i särskilda avtal eller genom automatisk förlängning av den ursprungliga avtalstiden i och med att nya

förbättringar inbegripits, att under en period som är längre än den som är tillåten enligt artikel 1.2 och 1.3 inte meddela licenser till andra företag för utnyttjande av den licensierade tekniken inom licensområdet, eller en av parterna åläggs skyldighet att under en period som är längre än vad som är tillåtet enligt artikel 1.2 och 1.3 eller artikel 1.4 inte utnyttja den licensierade tekniken inom den andra partens eller andra licenstagares områden.

Artikel 4

1. Undantaget enligt denna förordning skall även gälla avtal som innehåller konkurrensbegränsande skyldigheter som inte omfattas av artiklarna 1 och 2 eller faller under tillämpningen av artikel 3, under förutsättning att avtalen i fråga anmäls till kommissionen enligt bestämmelserna i artikel 1–3 i förordning (EG) nr 3385/94 och att kommissionen inte gör någon invändning mot detta undantag inom en tidsfrist på fyra månader.

2. Punkt 1 gäller särskilt

a) om licenstagaren vid tidpunkten för avtalets ingående tvingas acceptera kvalitetsspecifikationer eller ytterligare licenser eller att anskaffa varor eller tjänster som inte är nödvändiga för att säkerställa ett tekniskt riktigt utnyttjande av den licensierade tekniken eller för att säkerställa att licenstagarens tillverkning överensstämmer med de kvalitetskrav som iakttas av licensgivaren och andra licenstagare,

b) om licenstagaren åläggs förbud mot att bestrida hemligheten med eller substansen i det know-how som avses i licensen eller att bestrida giltigheten av inom den gemensamma marknaden licensierade patent som tillhör licensgivaren eller företag med anknytning till denne.

3. Tidsfristen på fyra månader som anges i punkt 1 skall löpa från den dag då anmälan träder i kraft i enlighet med bestämmelserna i artikel 4 i förordning (EG) nr 3385/94.

4. Punkterna 1 och 2 kan åberopas i fråga om avtal som anmälts innan denna förordning träder i kraft genom ett meddelande till kommissionen med uttrycklig hänvisning till denna artikel och till anmälan. Bestämmelserna i punkt 3 gäller i tillämpliga delar.

5. Kommissionen kan göra invändning mot ett undantag inom en tidsfrist på fyra månader. Den skall göra invändning om den mottar en begäran om detta från en medlemsstat inom två månader efter det att en anmälan enligt punkt 1 eller ett meddelande enligt punkt 4 har skickats till medlemsstaten. Denna begäran skall vara motiverad med hänsyn till fördragets konkurrensregler.

6. Kommissionen kan när som helst ta tillbaka sin invändning mot ett undantag. Om invändningen gjordes på begäran av en medlemsstat och denna begäran vidhålls, kan den dock tas tillbaka endast efter samråd med Rådgivande kommittén för kartell- och monopolfrågor.

7. Om invändningen tas tillbaka därför att de berörda företagen har visat att villkoren i artikel 85.3 är uppfyllda, gäller undantaget från och med anmälningdagen.

8. Om invändningen tas tillbaka därför att de berörda företagen har ändrat avtalet så att villkoren i artikel 85.3 är uppfyllda, gäller undantaget från och med den tidpunkt när ändringarna träder i kraft.

9. Om kommissionen gör invändning mot undantaget och invändningen inte tas tillbaka, får anmälan de verkningar som föreskrivs i förordning nr 17.

Artikel 5

1. Denna förordning gäller inte

- 1) avtal mellan medlemmarna i en patent- eller know-how-pool som avser den teknik som ingår i poolen,
- 2) licensavtal mellan konkurrerande företag som har intressen i ett gemensamt företag eller mellan ett av dessa och det gemensamma företaget, om licensavtalen berör det gemensamma företags verksamhet,
- 3) avtal enligt vilka den ena parten meddelar den andra parten en patentlicens och/eller know-how-licens och den andra parten i gengäld, oavsett om det sker i särskilda avtal eller genom anknutna företag, meddelar den första parten en patent-, varumärkes- eller know-how-licens eller exklusiva försäljningsrättigheter, om parterna är konkurrenter när det gäller de produkter som omfattas av dessa avtal,
- 4) licensavtal som innehåller icke anknutna bestämmelser om andra immateriella rättigheter än patent,
- 5) avtal som slutits enbart för försäljning.

2. Denna förordning skall dock tillämpas på

- 1) avtal som avses i punkt 1.2 och enligt vilka ett moderföretag meddelar det gemensamma företaget en patentlicens eller know-how-licens, under förutsättning att de varor som omfattas av licensen och de deltagande företagens övriga varor och tjänster, som på grund av sina egenskaper, sitt pris och sin tilltänkta användningar av konsumenterna betraktas som utbytbara eller substituerbara, inte svarar för mer än nedan angivna procentandelar av marknaden för de licensierade produkterna och alla utbytbara eller substituerbara produkter och tjänster inom den gemensamma marknaden eller en väsentlig del av denna:

- 20 %, om licensen endast omfattar tillverkning,
- 10 %, om licensen omfattar både tillverkning och distribution,

- 2) avtal som avses i punkt 1.1 och ömsesidiga licenser enligt punkt 1.3, förutsatt att parterna inte är ålagda några områdesbegränsningar inom den gemensamma marknaden vad gäller tillverkning, användning eller marknadsföring av de produkter som omfattas av dessa avtal eller vad gäller användning av teknologi som licensierats eller sammanförts i en gemensam pool.

3. Denna förordning skall fortsätta att tillämpas om de marknadsandelar som anges i punkt 2.1 under två på varandra följande räkenskapsår överskrider med högst en tiondel. Överskrider också denna gräns, skall denna förordning fortsätta att tillämpas under en tid av sex månader efter utgången av det räkenskapsår under vilket gränsen överskreds.

Artikel 6

Denna förordning gäller även

- 1) avtal där licensgivaren inte innehar ifrågavarande know-how eller patent men av innehavaren av detta know-how eller patent har fått tillåtelse att meddela licenser,
- 2) avtal om överlåtelse av know-how, patent eller både och, om den risk som är förenad med utnyttjandet kvarstår hos överlåtaren, särskilt om det pris som skall betalas som ersättning för överlåtelsen är beroende av hur stor omsättning förvärvaren uppnår av de produkter som tillverkas med utnyttjande av ifrågavarande know-how eller patent, av tillverkade kvantiteter eller av det antal åtgärder som verkställs med hjälp av ifrågavarande know-how eller patent,
- 3) licensavtal där licensgivarens eller licenstagarens rättigheter eller skyldigheter övertas av företag som är anknutna till dem.

Artikel 7

Kommissionen kan enligt artikel 7 i förordning nr 19/65/EEG besluta att denna förordning inte skall tillämpas om den i ett visst fall konstaterar att ett avtal som är undantaget enligt denna förordning ändå har vissa verkningar som är oförenliga med de villkor som anges i fördragets artikel 85.3, särskilt om

- 1) avtalet har till resultat att förhindra att de licensierade produkterna inom licensområdet utsätts för effektiv konkurrens från varor eller tjänster som är identiska eller som på grund av sina egenskaper, sitt pris eller sin tilltänkta användning betraktas som utbytbara eller substituerbara av konsumenterna, vilket i synnerhet skulle kunna vara fallet då licenstagaren har en marknadsandel på över 40 %,
- 2) utan att det påverkar tillämpningen av artikel 1.1.6, licenstagaren utan saklig grund vägrar att tillgodose spontan efterfrågan från konsumenter eller återförsäljare inom andra licenstagares områden,
- 3) parterna
 - a) utan saklig grund vägrar att inom sina respektive områden tillgodose efterfrågan från konsumenter eller återförsäljare som önskar sälja varorna inom andra områden inom den gemensamma marknaden, eller
 - b) begränsar möjligheten för konsumenter eller återförsäljare att få tillgång till varorna från andra återförsäljare inom den gemensamma marknaden, särskilt om de utnyttjar rättigheter som åtnjuter immaterialrättsligt skydd eller vidtar åtgärder för att hindra konsumenter eller återförsäljare från att utanför licensområdet få tillgång till eller inom licensområdet marknadsföra varor som lagligen har marknadsförts inom den gemensamma marknaden av licensgivaren eller med dennes samtycke,
- 4) parterna var konkurrenter den dag då licensen meddelades och de skyldigheter för licenstagaren att tillverka en minimikvantitet eller att på bästa sätt utnyttja den licensierade tekniken som avses i respektive artikel 2.1.9 och artikel 2.1.17 medför att licenstagaren förhindras att använda konkurrerande teknik.

Artikel 8

1. Vid tillämpningen av denna förordning skall följande anses som patent:
 - a) patentansökningar,
 - b) bruksmönster,
 - c) ansökningar om registrering av bruksmönster,
 - d) kretsmönster i halvledarprodukter,
 - e) "certificats d'utilité" och "certificats d'addition" enligt fransk lag,
 - f) ansökningar om "certificats d'utilité" och "certificats d'addition" enligt fransk lag,

- g) tilläggsskydd för läkemedel och varje annan produkt för vilken sådant skydd kan erhållas
- h) växtförädlarcertifikat.

2. Denna förordning gäller även avtal om utnyttjande av en uppfinning, om en sådan ansökan som avses i punkt 1 inlämnas beträffande uppfinningen för licensområdet i fråga senast ett år efter avtalets ingående.

3. Denna förordning gäller även rena patentlicensavtal eller know-how-licensavtal eller blandade avtal vars ursprungliga giltighetstid automatiskt förlängs genom att nya förbättringar, patenterade eller ej, som meddelas av licensgivaren inkluderas i avtalet, förutsatt att licenstagaren har rätt att avvisa sådana förbättringar eller vardera parten äger rätt att säga upp avtalet vid utgången av den ursprungliga avtalstiden och minst vart tredje år därefter.

Artikel 9

1. Uppgifter som mottagits enligt artikel 4 skall endast användas för förordningens syften.
2. Kommissionen och medlemsstaternas myndigheter eller deras tjänstemän och övriga anställda skall inte avslöja sådana uppgifter som de mottagit i enlighet med denna förordning och som omfattas av kravet på tystnadsplikt.
3. Bestämmelserna i punkterna 1 och 2 skall inte hindra att allmänna uppgifter eller undersökningar som inte innehåller information om enskilda företag eller företagsammanslutningar offentliggörs.

Artikel 10

I denna förordning används följande begrepp med de betydelser som här anges:

- 1) *Know-how*: en viss mängd teknisk information som är hemlig, substantiell och identifierad i någon lämplig form.
- 2) *Hemlig*: att ifrågavarande know-how i sin helhet eller beträffande den exakta utformningen och sammansättningen av dess delar inte är allmänt känt eller tillgängligt, så att en del av dess värde består i den ledtid som licenstagaren sparar när det meddelas honom; detta skall inte tolkas i den inskränkta betydelsen att varje enskild beståndsdel av detta know-how är fullständigt okänd eller oåtkomlig utanför licensgivarens verksamhet.
- 3) *Substantiell*: att ifrågavarande know-how omfattar information som skall vara nyttig, dvs. det kan vid tidpunkten för avtalets ingående rimligen förväntas att den skall göra det möjligt att förbättra licenstagarens

- konkurrensläge, t.ex. genom att hjälpa honom att inträda på en ny marknad eller ge honom en konkurrensfördel i förhållande till andra producenter av varor eller tjänster som inte har tillgång till det hemliga know-how som avses i licensen eller till annat jämförbart hemligt know-how.
- 4) *Identifierad*: att ifrågavarande know-how är beskrivet eller antecknat på ett sätt som gör det möjligt att kontrollera att det uppfyller kriterierna för hemlighet och substans och att säkerställa att licenstagaren inte är ålagd onödiga begränsningar vid utnyttjandet av sin egen teknik. För att vara identifierat kan ifrågavarande know-how antingen vara beskrivet i licensavtalet eller i ett särskilt dokument eller antecknat i någon annan lämplig form, senast när ifrågavarande know-how meddelas eller kort därefter, förutsatt att det särskilda dokumentet eller annan anteckning kan skaffas fram vid behov.
- 5) *Nödvändiga patent*: patent för vilka licens måste meddelas för att en licensierad teknik skall kunna utnyttjas, såtillvida att ett genomförande av tekniken i avsaknad av sådan licens inte skulle vara möjligt annat än i mindre omfattning eller under svårare eller mera kostnadskrävande omständigheter. Ett sådant patent bör alltså vara av tekniskt, juridiskt eller ekonomiskt intresse för licenstagaren.
- 6) *Avtal om licensiering*: rena patentlicensavtal eller rena know-how-licensavtal, liksom blandade patent- och know-how-licensavtal.
- 7) *Den licensierade tekniken*: det ursprungliga tillverknings-know-how och/eller de nödvändiga produkt- och processpatent som finns när det första licenskontraktet ingås samt de förbättringar som senare tillförs detta know-how eller patent, oberoende av om eller i vilken utsträckning dessa utnyttjas av parterna eller andra licenstagare.
- 8) *De licensierade produkterna*: varor eller tjänster för vars tillverkning eller tillhandahållande den licensierade tekniken är nödvändig.
- 9) *Licenstagarens marknadsandel*: den andel av marknaden som de licensierade produkterna och de andra varor eller tjänster, som licenstagaren tillhandahåller och som av konsumenterna betraktas som utbytbara eller substituerbara med de licensierade produkterna till följd av sina egenskaper, sitt pris eller sin användning, utgör av den totala marknaden för de licensierade produkterna och alla andra utbytbara eller substituerbara varor eller tjänster inom den gemensamma marknaden eller inom en väsentlig del av denna.
- 10) *Utnyttjande*: varje användning av den licensierade tekniken, särskilt för tillverkning och aktiv eller passiv försäljning inom ett visst område, även om försäljningen inte sker i anslutning till tillverkning inom samma område, samt leasing av de produkter som omfattas av licensen.
- 11) *Licensområdet*: det område omfattande hela den gemensamma marknaden eller åtminstone en del av denna där licenstagaren har rätt att utnyttja den licensierade tekniken.
- 12) *Licensgivarens område*: det område för vilket licensgivaren inte har meddelat någon licens för patent eller know-how som omfattas av licensavtalet.
- 13) *Parallella patent*: patent som, trots de skillnader som består på grund av att nationella regler om industriell äganderätt inte är enhetliga, skyddar samma uppfinning i flera medlemsstater.
- 14) *Anknutna företag*:
- a) företag i vilka en avtalspart direkt eller indirekt
 - innehar mer än hälften av det egna kapitalet eller rörelsekapitalet, eller
 - kan utöva mer än hälften av rösträttigheterna, eller
 - kan utse mer än hälften av ledamöterna i styrelsen, direktionen eller organ som rättsligt företräder företaget där, eller
 - har rätt att leda företagets verksamhet,
 - b) företag som direkt eller indirekt gentemot en avtalspart har de rättigheter eller befogenheter som anges i a,
 - c) företag i vilka ett företag som avses i b direkt eller indirekt har de rättigheter eller befogenheter som anges i a,
 - d) företag i vilka avtalsparterna eller företag med anknytning till dem gemensamt har de rättigheter eller befogenheter som anges i a; sådana gemensamt kontrollerade företag skall anses ha anknytning till var och en av avtalsparterna.
- 15) *Anknutna bestämmelser*: bestämmelser om utnyttjandet av andra immateriella rättigheter än patent, vilka inte innehåller några andra konkurrensbegränsande skyldigheter än de som åtföljer patenten eller know-how och för vilka undantag beviljats enligt denna förordning.
- 16) *Skyldighet*: både en avtalsenlig skyldighet och ett samordnat förfarande.

- 17) *Konkurrerande tillverkare* eller tillverkare av *konkurrerande produkter*: tillverkare som säljer produkter som till följd av sina egenskaper, sitt pris eller sin användning av konsumenterna betraktas som utbytbara eller substituerbara med de licensierade produkterna.

Artikel 11

1. Förordning (EEG) nr 556/89 upphör att gälla med verkan från den 1 april 1996.
2. Bestämmelserna i förordning (EEG) nr 2349/84 skall tillämpas till och med den 31 mars 1996.
3. Det förbud som anges i artikel 85.1 i fördraget skall inte tillämpas på avtal som är i kraft den 31 mars 1996 och som uppfyller villkoren för undantag i enlighet med förordning (EEG) nr 2349/84 eller förordning (EEG) nr 556/89.

Artikel 12

1. Kommissionen skall regelbundet utvärdera tillämpningen av denna förordning, framför allt vad gäller förfarandet för invändningar i artikel 4.
2. Kommissionen skall utarbeta en rapport om hur denna förordning fungerar före utgången av det fjärde året efter det att förordningen trätt i kraft och skall på grundval av detta bedöma om det är lämpligt att göra ändringar i förordningen.

Artikel 13

Denna förordning träder i kraft den 1 april 1996.

Den skall tillämpas till och med den 31 mars 2006.

Bestämmelsen i artikel 11.2 skall dock tillämpas från och med den 1 januari 1996.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 31 januari 1996.

På kommissionens vägnar

Karel VAN MIERT

Ledamot av kommissionen
